Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2026. november 23.
(OR. en)

16245/26

EF 306
ECOFIN 1515
DELACT 180
ECB

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2026) 7883 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2026.11.10.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre alkalmazandó, a biztosítékok átláthatóságával és a biztosítéki szimulációs eszközzel kapcsolatos követelményeket, illetve a klíringszolgáltatókra alkalmazandó, a biztosítékok átláthatóságával és a biztosítéki szimulációval kapcsolatos követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: C(2026) 7883 final.

Melléklet: C(2026) 7883 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.11.10.
C(2026) 7883 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2026.11.10.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre alkalmazandó, a biztosítékok átláthatóságával és a biztosítéki szimulációs eszközzel kapcsolatos követelményeket, illetve a klíringszolgáltatókra alkalmazandó, a biztosítékok átláthatóságával és a biztosítéki szimulációval kapcsolatos követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

A 2024. november 27-i (EU) 2024/2987 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] (a továbbiakban: EMIR 3), amely a 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet[2] (a továbbiakban: EMIR) módosítja, 2024. december 24-én hatályba lépett.

Az EMIR 3 célja többek között az, hogy növelje a központi szerződő felek által a klíringtagjaik, illetve a klíringszolgáltatók (azaz a klíringtagok és az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó ügyfelek) által az ügyfeleik tekintetében alkalmazott biztosítéki lehívások és biztosítéki modellek átláthatóságát. A cél a biztosítéki lehívások klíringtagok, ügyfelek és közvetett ügyfelek általi láthatóságának és kiszámíthatóságának javítása, ezzel támogatva őket a likviditáskezelési stratégiáik fejlesztésében. Az EMIR-ben foglalt követelmények magukban foglalják a központi szerződő felek általi információszolgáltatást és egy szimulációs eszköz kialakítását, valamint a klíringszolgáltatók által végrehajtandó szimulációkat.

Az EMIR – EMIR 3 rendelettel bevezetett – 38. cikkének (10) bekezdésével összhangban az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) felhatalmazást kapott arra, hogy az EMIR 3 hatálybalépését követő egy éven belül szabályozástechnikai standardban pontosítsa a biztosítékok átláthatóságával kapcsolatban rendelkezésre bocsátandó információk körét, valamint a szimulációra és a szimulációs eszközre vonatkozó követelményeket.

Az ESMA 2026. március 2-án benyújtotta zárójelentését[3] a Bizottságnak.

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

Az ESMA 2025. június 24-én közzétette a szabályozástechnikai standardtervezeteket tartalmazó konzultációs dokumentumot. A konzultáció 2025. szeptember 8-án zárult le.

A zárójelentés tartalmazza a szabályozástechnikai standardtervezeteket, amelyek pontosítják a szimulációs eszközre, a szimulációra, illetve az információk rendelkezésre bocsátására vonatkozó, az EMIR 38. cikkének (6) bekezdése, (7) bekezdése, illetve (7) és (8) bekezdése szerinti követelményeket. A zárójelentés és az azt kísérő szabályozástechnikai standardok figyelembe veszik a megkérdezett szervek visszajelzéseit. Figyelemmel vannak különösen a szellemitulajdon-jogok védelmére a központi szerződő fél alapletétre vonatkozó modelljei tekintetében, a központi szerződő fél szimulációs eszközébe beépített forgatókönyvek részletességének szintjére, valamint arra, hogy miként biztosítható hasonló átláthatóság egyrészt a központi szerződő felek és a klíringtagok, másrészt a klíringszolgáltatók és az ügyfelek viszonyában. E kérdések kezelése érdekében az ESMA törölte azt a követelményt, amely szerint a központi szerződő feleknek kellően átfogó dokumentációt kellett volna készíteniük a modellről annak reprodukálhatóságához, és meg kellett volna jelölniük az árazási és adatforrásokat. Az ESMA törölte továbbá azt a követelményt, amely szerint a garanciaalap méretének meghatározására a központi szerződő felek stressztesztjei keretében

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2987 rendelete (2024. november 27.) a 648/2012/EU, az 575/2013/EU és az (EU) 2017/1131 rendeletnek a harmadik országbeli központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettség csökkentését és az uniós elszámolási piacok hatékonyságának javítását célzó intézkedések tekintetében történő módosításáról; HL L, 2024/2987, 2024.12.4.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról; HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

[3] ESMA91-1505572268-4509_Final_Report_on_the_Draft_RTS_on_Margin_Transparency_requirements.pdf

használt piaci stresszhelyzeti forgatókönyveket kellett volna alkalmazni, és azok helyett két széles körben alkalmazott múltbeli piaci stresszhelyzeti forgatókönyvet (pl. a Covid19-világjárvány nyomán tapasztalt piaci stressz) és három hipotetikus piaci stresszhelyzeti forgatókönyvet részesített előnyben. Végezetül az ESMA továbbra is kiegyensúlyozott megközelítést alkalmazott annak biztosítására, hogy az 1. szintű jogszabályban foglalt átláthatósági követelmények előnyei kellő mértékben érvényesüljenek az ügyfeleknél.

Az EMIR 38. cikkének (10) bekezdésével összhangban a szabályozástechnikai standardtervezetek az EBH-val és a KBER-rel konzultálva készültek. Az ESMA az Értékpapírpiaci Érdekképviseleti Csoport véleményét is kikérte.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus az ESMA javaslattervezetén alapul.

- Az I. fejezet a központi szerződő felek által a klíringtagjaik rendelkezésére bocsátandó információkkal foglalkozik.
  - Az 1. cikk meghatározza az alapletétre vonatkozó modell kialakításával és működésével kapcsolatban szolgáltatandó információkat.
  - A 2. cikk meghatározza az alapletétre vonatkozó modell főbb feltételezéseivel és korlátaival kapcsolatban nyújtandó információkat.
  - A 3. cikk előírja, hogy a központi szerződő feleknek az 1. és a 2. cikkben szereplő információkat dokumentált formában kell rendelkezésre bocsátaniuk, és az információkat egyértelmű és átfogó módon kell megfogalmazniuk.
- A II. fejezet a központi szerződő felek szimulációs eszközére vonatkozó követelményekkel foglalkozik.
  - A 4. cikk meghatározza a szimulációs eszköz kimenetére vonatkozó követelményeket.
  - Az 5. cikk meghatározza a szimulációs eszközbe beépítendő múltbeli és hipotetikus forgatókönyveket.
- A III. fejezet az ügyfélklíring-szolgáltatásokat nyújtó klíringtagok és ügyfelek általi információszolgáltatásra vonatkozik.
  - A 6. cikk előírja, hogy a klíringszolgáltatók bocsássák az ügyfeleik rendelkezésére a központi szerződő fél alapletétre vonatkozó modelljéről kapott információkat.
  - A 7. cikk meghatározza azokat az információkat, amelyeket a klíringszolgáltatóknak az ügyfeleik rendelkezésére kell bocsátaniuk az ügyfeleik tekintetében alkalmazott, biztosítékokkal kapcsolatos gyakorlatokról, továbbá pontosítja a klíringszolgáltatók által az ügyfeleik rendelkezésére bocsátandó szimulációkra vonatkozó követelményeket.
- A IV. fejezet a záró rendelkezéseket tartalmazza.
  - A 8. cikk értelmében a felhatalmazáson alapuló jogi aktus az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba, a szimulációs eszköz és a szimulációs követelmények alkalmazása pedig tizenkét hónappal később kezdődik.

- A melléklet meghatározza a központi szerződő felek biztosítéki szimulációs eszközében használt piaci stresszhelyzeti forgatókönyvekre vonatkozó követelményeket.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2026.11.10.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre alkalmazandó, a biztosítékok átláthatóságával és a biztosítéki szimulációs eszközzel kapcsolatos követelményeket, illetve a klíringszolgáltatókra alkalmazandó, a biztosítékok átláthatóságával és a biztosítéki szimulációval kapcsolatos követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[4] és különösen annak 38. cikke (10) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2024/2987 európai parlamenti és tanácsi rendelet[5] módosította a 648/2012/EU rendeletet. Ezek a módosítások többek között megerősítették a központi szerződő felek által a klíringtagjaikkal szemben alkalmazott biztosítékok átláthatóságára vonatkozó rendelkezéseket, és az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó klíringtagok, illetve az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó ügyfelek (a továbbiakban: klíringszolgáltatók) által az ügyfeleikkel szemben alkalmazott biztosítékok átláthatóságával kapcsolatos követelményeket vezettek be a 648/2012/EU rendelet 38. cikkébe.

(2) A központi szerződő félnek információkat kell nyújtania az alapletétre vonatkozó modelljének kialakításáról és működéséről oly módon, hogy ezen információk révén az említett fél klíringtagjai mélyrehatóan megismerhessék a biztosítéki modell működését, és így jobban előre láthassák a központi szerződő féllel szembeni biztosítéki kötelezettségeiket. Ezeknek az információknak ezért ki kell terjedniük az alapletétre vonatkozó modell valamennyi elemére. Ebben az összefüggésben az alapletétre vonatkozó modell elemei alatt az alapbiztosítékot és az összes többletbiztosítékot kell érteni. Az információknak egyértelműeknek kell lenniük az alapbiztosítékra vonatkozó modell típusát illetően, beleértve a parametrikus modellt, a historikus szimulációt vagy a Monte-Carlo szimulációt is. Ezeknek az információknak ezenfelül ki kell terjedniük a modell paramétereivel kapcsolatos részletekre is, többek között a megbízhatósági szintre, a visszatekintési időszakra és a likvidációs időszak

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

[5] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2987 rendelete (2024. november 27.) a 648/2012/EU, az 575/2013/EU és az (EU) 2017/1131 rendeletnek a harmadik országbeli központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettség csökkentését és az uniós elszámolási piacok hatékonyságának javítását célzó intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/2987, 2024.12.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2987/oj).

időhorizontjára, a funkcióik leírásával együtt. A központi szerződő félnek emellett részletes leírást kell adnia a modellről, beleértve a logikai lépéseket, valamint a modellben használt matematikai és statisztikai paramétereket is. Az információknak magukban kell továbbá foglalniuk az alapletétre vonatkozó modell egyes elemei által fedezett kockázatot, és amennyiben az alapbiztosíték a piaci kockázattól eltérő kockázatokra terjed ki, az információnak egyértelműnek kell lennie a további kockázatok figyelembevételének módját illetően. A többletbiztosítékok tekintetében az információknak adott esetben magukban kell foglalniuk az egyéni portfóliók kockázatait fedező többletbiztosítékokat, beleértve a likviditási, a koncentrációs és a rossz irányú kockázattal kapcsolatos többletbiztosítékokat is; a klíringtag valamennyi portfóliójának összesített hatásával kapcsolatos kockázatot fedező többletbiztosítékokat, beleértve a garanciaalap koncentrációs kockázatával kapcsolatos többletbiztosítékot is; a klíringtaghoz fűződő egyéni kockázattal kapcsolatos – többek között hitelkockázati – többletbiztosítékokat; valamint az egyéb többletbiztosítékokat, többek között a modellkockázattal összefüggő vagy a biztosítéki modell felülírásából fakadó biztosítéki követelményeket. A központi szerződő feleknek emellett információkat kell nyújtaniuk a biztosítéki lehívásokhoz kapcsolódó operatív szabályokról, valamint az alapletétre vonatkozó modell központi szerződő fél általi felülvizsgálatával összefüggő irányítási eljárásokról.

(3) Annak érdekében, hogy a klíringtagok megérthessék a központi szerződő felek alapletétre vonatkozó modelljeinek főbb feltételezéseit és korlátait, a központi szerződő feleknek a klíringtagok rendelkezésére kell bocsátaniuk azon események leírását, amelyek a feltételezések megsértéséhez vezethetnek, továbbá a biztosítéki követelményekre gyakorolt lehetséges hatásra vonatkozó minőségi és mennyiségi információkat, valamint a modell teljesítményére és piaci stresszhelyzeti viselkedésére vonatkozó információkat, beleértve legalább az utótesztelés eredményeit is. A központi szerződő félnek emellett információkat kell nyújtania arról, hogy milyen eljárásokat fog alkalmazni a biztosítékai szintjének rendszeres nyomon követésére és szükség esetén felülvizsgálatára annak érdekében, hogy a biztosítékok szintje az aktuális piaci helyzetet tükrözze, figyelembe véve az ilyen felülvizsgálatok lehetséges prociklikus hatásait is; azokról a feltételekről, amelyek mellett szükségesnek bizonyulhat az alapletétre vonatkozó modell felülírása, ideértve a piaci stresszhelyzet idején való felülírást is; valamint arról, hogy a biztosítéki modell felülírása esetén hogyan kerül sor a rendkívüli biztosítékok kiszámítására és lehívására. Ebben az összefüggésben a rendkívüli biztosítékok alatt a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet[6] 56. cikkében említett további biztosítékok értendők.

(4) A központi szerződő félnek a klíringtagjai rendelkezésére kell bocsátania az alapletétre vonatkozó modelljével kapcsolatos valamennyi információt és a biztosítéki szimulációs eszközében használt forgatókönyvek leírását tartalmazó dokumentációt, amelyet egyértelmű és átfogó módon kell megfogalmazni annak érdekében, hogy a klíringtagok mélyrehatóan megismerhessék a biztosítéki modell működését, és amelynek naprakésznek kell lennie. A klíringszolgáltatóknak szintén az ügyfeleik rendelkezésére kell bocsátaniuk ezeket az információkat.

(5) Ami a központi szerződő fél biztosítéki szimulációs eszközét illeti, annak érdekében, hogy a klíringtag különbséget tudjon tenni a meglévő pozícióinak alapletétre gyakorolt

[6] A Bizottság 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 52., 2013.2.23., 41. o., http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/153/oj).

hatása, illetve a hipotetikus forgatókönyv szerinti új ügyletek alapletétre gyakorolt hatása között, a szimulációs eszközben az alapletét meglévő pozíciók tekintetében megadott összegét meg kell különböztetni az új ügyletek tekintetében megadott összegtől. A szimulációs eszköznek tartalmaznia kell az azon portfólióhoz kapcsolódó alapbiztosítékot és többletbiztosítékokat, amelynek tekintetében az új ügyletek biztosítéki fedezésére sor fog kerülni, és így az említett biztosítékok – a portfóliókoncentrációs-kockázattal kapcsolatos többletbiztosítékokat is ideértve – valamennyi klíringtagra módszeresen alkalmazandók lesznek. A központi szerződő félnek a szimulációs eszközében egyértelműen fel kell sorolnia azon kockázatok típusait, amelyeket az egyes nyújtott összegek fedeznek. Az egyértelműség érdekében külön kell megadni az egyes többletbiztosítékok összegét.

(6) Annak érdekében, hogy a klíringtagok megbecsülhessék és jobban előre láthassák a rájuk vonatkozó biztosítéki követelményeket, különösen piaci stresszhelyzet esetén, a központi szerződő felek biztosítéki szimulációs eszközeibe több forgatókönyvet is fel kell venni. A központi szerződő félnek ezért az aktuális piaci helyzetre vonatkozó forgatókönyvön felül a központi szerződő fél által megjelölt három hipotetikus és két múltbeli piaci stresszhelyzeti forgatókönyvet is fel kell vennie a biztosítéki szimulációs eszközébe. Az összehasonlíthatóság minimumszintjének biztosítása érdekében azonban e forgatókönyvek kialakításának meg kell felelnie bizonyos követelményeknek, különösen ami az alapletétre vonatkozó modellre gyakorolt hatást illeti. Emellett – elismerve a központi szerződő felek heterogén jellegét – a központi szerződő félnek fontolóra kell vennie további piaci stresszhelyzeti forgatókönyvek azonosítását és szimulációs eszközébe való beépítését, figyelembe véve a saját méretét, tevékenységének összetettségét, kockázatkezelési gyakorlatait, tagi struktúráját és az elszámolt termékek jellemzőit.

(7) A klíringszolgáltatók különböző módszerek alkalmazásával számíthatják ki a központi szerződő félen keresztül elszámolt ügyletekkel kapcsolatban az ügyfeleiktől lehívott biztosítékokat. Egyes klíringszolgáltatók a központi szerződő fél biztosítéki modelljét használják, további biztosítékok alkalmazása nélkül. Bizonyos klíringszolgáltatók a központi szerződő fél biztosítéki modelljének használatán felül további biztosítékokat alkalmaznak, így többek között a klíringszolgáltatóra vonatkozó szorzókat, együtthatókat vagy többletbiztosítékokat alkalmaznak a partner- vagy hitelkockázat figyelembevétele érdekében, vagy az ügyfélbiztosítékokat a nettó alapú számítással szemben egyéni vagy bruttó alapon számítják ki. Más klíringszolgáltatók a központi szerződő fél biztosítéki modellje helyett saját modelljüket alkalmazzák. Ezeket a különbségeket ezért figyelembe kell venni a klíringszolgáltatókra vonatkozó, a biztosítékok átláthatóságára vonatkozó követelmények meghatározásakor annak érdekében, hogy a klíringszolgáltató által alkalmazott módszertől függetlenül valamennyi ügyfél egyformán részesülhessen e követelmények előnyeiből, és azonos feltételek mellett jusson hozzá a likviditási igények megértéséhez és az esetleges jövőbeli biztosítéki lehívásokra való felkészültséghez szükséges információkhoz. A klíringszolgáltatókra vonatkozó, a biztosítékokkal kapcsolatos átláthatósági követelmények hatálya a központi szerződő félen keresztül elszámolt ügyféltranzakciókra korlátozódik.

(8) Annak érdekében, hogy az ügyfelek megérthessék a biztosítékokra vonatkozó operatív szabályokat, valamennyi klíringszolgáltató számára elő kell írni, hogy nyújtson információkat az ügyfelei számára az előírt biztosítékok beszedésére vonatkozó operatív szabályokról – ideértve a biztosítéki lehívások teljesítésének határidejét, a biztosítéknyújtás végső határidejét, a biztosítékok beszedésének ütemtervét, adott

esetben azokat a küszöbértékeket, amelyek biztosítéki lehívásokat válthatnak ki, továbbá adott esetben a kitettségi határértékeket is –, valamint a szükséges mértéket meghaladó biztosítékok visszaszolgáltatására vonatkozó operatív szabályokról.

(9) A klíringszolgáltatónak az ügyfelei rendelkezésére kell bocsátania a számukra releváns biztosítéki szimulációkat. E szimulációk relevanciája a klíringszolgáltató által az ügyféltől megkövetelt biztosítékok kiszámításakor alkalmazott biztosítéki modelltől függ. E tekintetben a klíringszolgáltató dönthet úgy, hogy a központi szerződő fél biztosítéki modelljét használja anélkül, hogy további biztosítékot követelne meg, vagy a központi szerződő fél biztosítéki modelljének alkalmazásán felül további biztosítékokat követelhet meg az ügyféltől, illetve a központi szerződő fél által alkalmazottól eltérő biztosítéki modellt is használhat.

(10) Annak a klíringszolgáltatónak, amely a központi szerződő fél biztosítéki modelljét használja anélkül, hogy további biztosítékot követelne meg, az ügyfele rendelkezésére kell bocsátania a biztosítéki szimulációt, amelyben minden egyes központi szerződő fél tekintetében fel kell tüntetnie a megkövetelt alapletét összegét.

(11) Annak a klíringszolgáltatónak, amely a központi szerződő fél biztosítéki modelljének alkalmazásán felül további biztosítékokat követel meg az ügyféltől, információt kell nyújtania az ügyfél számára ezen eltérés okáról és nagyságrendjéről annak érdekében, hogy az ügyfél megérthesse, hogy a klíringszolgáltatója által megkövetelt biztosítékok mennyiben különböznek a központi szerződő fél által megkövetelt biztosítékoktól. A klíringszolgáltatónak emellett az ügyfél rendelkezésére kell bocsátania a további biztosítékok által fedezett kockázatokra vonatkozó információkat és e kockázatok számítási módjának részletes leírását, többek között piaci stresszhelyzetben is; valamint a további biztosítéki követelmények kiszámításának felülvizsgálatára szolgáló eljárásokat, az alkalmazandó értesítési határidővel együtt. A klíringszolgáltatónak mindezeken felül az ügyfél rendelkezésére kell bocsátania a biztosítéki szimulációkat, amelyek minden egyes központi szerződő fél tekintetében különbséget tesznek a központi szerződő fél biztosítéki modelljének alkalmazása alapján megkövetelt alapletét összege és a klíringszolgáltató által megkövetelt további biztosítékok összege között, illetve a klíringszolgáltató által megkövetelt további biztosítékok egyes típusainak összegei között annak érdekében, hogy az ügyfél könnyen azonosítani tudja az egyrészt a központi szerződő fél által lehívott biztosítékok, másrészt az ügyfélnek a klíringszolgáltató által felszámított biztosítékok közötti eltéréseket és különbségeket.

(12) Annak a klíringszolgáltatónak, amely a központi szerződő fél által alkalmazottól eltérő biztosítéki modellt használ, információt kell nyújtania a biztosítékokkal kapcsolatos eltérések okáról és nagyságrendjéről azon ügyfelei részére, amelyekre a klíringszolgáltató saját modellje alkalmazandó, annak érdekében, hogy az ügyfél megérthesse, hogy a klíringszolgáltatója által megkövetelt biztosítékok mennyiben térnek el a központi szerződő fél által megkövetelt biztosítékoktól. A klíringszolgáltató által az ügyfélnek nyújtott információknak emellett magukban kell foglalniuk a klíringszolgáltató által alkalmazott modell kialakításának főbb elemeit és a modell korlátait, beleértve a biztosítéki modell egyes elemei (azaz az alapletét és az esetleges többletek) által fedezett kockázattal és a számítás módjával kapcsolatos információkat is, többek között piaci stresszhelyzetre vonatkozóan is; az alapletétre alkalmazott modell típusát; a modell paramétereit, így a konfidencia-intervallumot, a visszatekintési időszakot és a likvidációs időszak időhorizontját, a funkcióik leírásával együtt; valamint a biztosítékok kiszámítására vonatkozó módszertan felülvizsgálatára szolgáló eljárásokat, az alkalmazandó értesítési határidővel együtt. A

klíringszolgáltatónak ezenfelül az ügyfele rendelkezésére bocsátott biztosítéki szimulációkban különbséget kell tennie a központi szerződő fél biztosítéki modelljét alkalmazó egyes központi szerződő felek tekintetében megkövetelt alapletét összege és a klíringszolgáltató által megkövetelt összeg között, valamint az alapletét összege és a klíringszolgáltató által használt modell egyes többletbiztosítékainak összege között. Az egyértelműség érdekében külön kell megadni az egyes többletbiztosítékok összegét.

(13) Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében emellett valamennyi klíringszolgáltató tekintetében meg kell határozni, hogy milyen gyakorisággal kell közölniük az ügyfeleikkel a biztosítéki információkat és a biztosítéki szimulációkat. A klíringszolgáltatónak így a vonatkozó biztosítéki információkat az ügyfél beléptetésekor, valamint az ezen információkban bekövetkező lényeges változások esetén is az ügyfél rendelkezésére kell bocsátania. Emellett a klíringszolgáltatónak az ügyfél beléptetésekor, illetve az ügyfél kérésére a biztosítéki szimulációkat is rendelkezésre kell bocsátania.

(14) Annak érdekében, hogy az ügyfelek megbecsülhessék és jobban előre láthassák a rájuk vonatkozó biztosítéki követelményeket, különösen piaci stresszhelyzet esetén, a klíringszolgáltatók biztosítéki szimulációiba több forgatókönyvet is fel kell venni. Az aktuális piaci helyzetre vonatkozó forgatókönyvön felül ezért valamennyi klíringszolgáltatónak fel kell vennie a biztosítéki szimulációiba három hipotetikus és két múltbeli piaci stresszhelyzeti forgatókönyvet is. E tekintetben a klíringszolgáltatók nem kötelezhetők arra, hogy a forgatókönyveket az egyes ügyfelek egyéni helyzetéhez igazítsák, hanem lehetővé kell tenni számukra, hogy ugyanazokat a forgatókönyveket használják, mint amelyeket a központi szerződő fél alkalmaz a saját biztosítéki szimulációs eszközében. A klíringszolgáltatók által rendelkezésre bocsátandó biztosítéki szimulációk ugyanakkor nem tekinthetők interaktív szimulációs eszközöknek, egy ilyen irányú követelmény ugyanis aránytalan lenne. A klíringszolgáltatóknak ehelyett legalább azon különböző biztosítékok összegét kell az ügyfeleik rendelkezésére bocsátaniuk, amelyeket a különböző forgatókönyvek szerint követelnének meg tőlük.

(15) A központi szerződő felek számára elegendő időt kell biztosítani a meglévő szimulációs eszközeik szükséges módosításainak elvégzésére annak érdekében, hogy ezek az eszközök megfeleljenek a rájuk alkalmazandó új követelményeknek. Hasonlóképpen, a klíringszolgáltatók számára elegendő időt kell hagyni arra, hogy biztosítsák az ügyfeleik rendelkezésére bocsátandó szimulációkkal kapcsolatos követelményeknek való megfelelést. E rendelet vonatkozó rendelkezései alkalmazásának kezdőnapját ezért el kell halasztani.

(16) Ez a rendelet az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeteken alapul.

(17) Az ESMA az Európai Bankhatósággal és a Központi Bankok Európai Rendszerével konzultálva dolgozta ki a szabályozástechnikai standardtervezeteket. Az ESMA nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetről, elemezte az esetlegesen kapcsolódó költségeket és hasznot, továbbá kikérte az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[7] 37. cikkének megfelelően létrehozott Értékpapírpiaci Érdekképviseleti Csoport tanácsát,

---

[7] Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

A KÖZPONTI SZERZŐDŐ FELEK ÁLTAL A KLÍRINGTAGJAIK RENDELKEZÉSÉRE BOCSÁTANDÓ INFORMÁCIÓK

1. cikk

Az alapletétre vonatkozó modell kialakítása és működése

A központi szerződő fél információkat nyújt a klíringtagjai számára az alapletétre vonatkozó modelljének kialakításáról és működéséről. Ezeknek az információknak ki kell terjedniük az alapletétre vonatkozó modell valamennyi elemére, köztük a következők mindegyikére:

a) az alapletétre vonatkozó modell egyes elemei által fedezett kockázat;

b) az alapletétre alkalmazott modell típusa;

c) a biztosítékok kiszámításának módszertana, beleértve a logikai lépéseket, valamint a matematikai és statisztikai paramétereket is;

d) a modell paraméterei, többek között a konfidencia-intervallum, a visszatekintési időszak, valamint a likvidációs időszak időhorizontja, a funkcióik leírásával együtt;

e) a biztosítékok beszedésére vonatkozó operatív szabályok – ideértve a biztosítéki lehívások teljesítésének határidejét, a biztosítéknyújtás végső határidejét, a biztosítékok beszedésének ütemtervét, adott esetben azokat a küszöbértékeket, amelyek a biztosítékok lehívását eredményezhetik, továbbá adott esetben a kitettségi határértékeket is –, valamint a szükséges mértéket meghaladó biztosítékok visszaszolgáltatására vonatkozó operatív szabályok;

f) a központi szerződő fél alapletétre vonatkozó modelljének felülvizsgálatával kapcsolatos irányítási eljárások, a klíringtagok irányítási folyamatba való bevonása és az alkalmazandó értesítési határidő.

2. cikk

Az alapletétre vonatkozó modell főbb feltételezései és korlátai

(1) A központi szerződő fél a klíringtagjai rendelkezésére bocsátja az alapletétre vonatkozó modell főbb feltételezéseinek és korlátainak listáját, ideértve azon események leírását, amelyek a feltételezések megsértéséhez vezethetnek, valamint a biztosítéki követelményekre gyakorolt lehetséges hatásra vonatkozó minőségi és mennyiségi információkat is.

(2) A központi szerződő fél minőségi és mennyiségi információkat bocsát a klíringtagjai rendelkezésére az alapletétre vonatkozó modelljének teljesítményéről és piaci stresszhelyzeti viselkedéséről. Ezeknek az információknak a 153/2013/EU

2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

felhatalmazáson alapuló rendelet 49. cikkének (5) bekezdésével összhangban magukban kell foglalniuk az utótesztelés eredményeit.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említetteken túlmenően a központi szerződő fél információkat nyújt a klíringtagjai számára a következők mindegyikéről:

a) a biztosítékok szintjének nyomon követésére és felülvizsgálatára szolgáló eljárások annak érdekében, hogy a biztosítékok szintje az aktuális piaci helyzetet tükrözze;

b) azok a feltételek, amelyek mellett szükségesnek bizonyulhat az alapletétre vonatkozó modell felülírása, ideértve a piaci stresszhelyzet idején való felülírást is;

c) a rendkívüli biztosítékok kiszámításának és lehívásának módja a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 56. cikkével összhangban.

3. cikk
A modellre vonatkozó információk

A központi szerződő fél dokumentált formában a klíringtagjai rendelkezésére bocsátja az e rendelet 1. és 2. cikkében, valamint 5. cikkének (3) bekezdésében említett valamennyi információt. Ezek az információk a következő jellemzőkkel rendelkeznek:

a) megfogalmazásuk egyértelmű és átfogó;

b) lehetővé teszik a klíringtag számára, hogy mélyrehatóan megismerje a biztosítéki modell működését;

c) naprakészek.

II. FEJEZET
A KÖZPONTI SZERZŐDŐ FELEK SZIMULÁCIÓS ESZKÖZE

4. cikk
A szimulációs eszköz kimenete

(1) A központi szerződő fél a klíringtagjai rendelkezésére bocsátott szimulációs eszközben feltünteti az alapletét összegét és a portfólióhoz kapcsolódó minden egyes többletbiztosíték összegét, és egyértelműen felsorolja azon kockázatok típusait, amelyeket az egyes összegek fedeznek.

(2) A szimulációs eszköz kimenetének rendelkezésre kell állnia az eszközt használó klíringtag meglévő vagy hipotetikus portfólióiban végrehajtott további ügyletekhez. A szimulációs eszköz kimenete különbséget tesz a klíringtag által már elszámolt meglévő ügyletekkel kapcsolatos alapletét-követelmény összege, illetve a központi szerződő fél által az új ügyletek elszámolásakor megkövetelt további alapletét összege között.

5. cikk

A szimulációs eszközben szereplő forgatókönyvek

(1) A központi szerződő fél által biztosított szimulációs eszköznek lehetővé kell tennie e fél klíringtagjai számára a rájuk vonatkozó alapletét-követelmények megbecsülését a következő forgatókönyvek mindegyikére vonatkozóan:

a) az aktuális piaci helyzet, amely az alapletétre vonatkozó modellben a legutóbbi nap végi alapletét-lehíváshoz használt inputokon alapul;

b) a központi szerződő fél által azonosított és a mellékletben meghatározott követelményeknek eleget tevő, három hipotetikus és két múltbeli piaci stresszhelyzeti forgatókönyv.

(2) A központi szerződő fél további piaci stresszhelyzeti forgatókönyveket is azonosíthat és felvehet a szimulációs eszközébe, figyelembe véve a következők mindegyikét:

a) a központi szerződő fél mérete;

b) a központi szerződő fél tevékenységének összetettsége;

c) a központi szerződő fél kockázatkezelési gyakorlatai;

d) a központi szerződő fél tagi struktúrája;

e) a központi szerződő fél által elszámolt termékek jellemzői.

(3) A központi szerződő fél a klíringtagjai rendelkezésére bocsátja az (1) és (2) bekezdésben említett forgatókönyvek egyértelmű leírását.

III. FEJEZET
AZ ÜGYFÉLKLÍRING-SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTÓ KLÍRINGTAGOK ÉS ÜGYFELEK ÁLTAL NYÚJTANDÓ INFORMÁCIÓK

6. cikk

A központi szerződő fél alapletétre vonatkozó modellje

(1) Az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó klíringtagok és az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó ügyfelek (a továbbiakban együttesen: klíringszolgáltatók) a 3. cikkben említett információkat módosítás vagy kihagyás nélkül ügyfeleik rendelkezésére bocsátják.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a klíringszolgáltatók nem kötelesek rendelkezésre bocsátani a 3. cikkben említett információkat az alábbi feltételek bármelyikének teljesülése esetén:

a) a központi szerződő fél nyilvánosságra hozta ezeket az információkat, és tájékoztatta az ügyfelet az információk rendelkezésre állásáról és az információk hozzáférésének módjáról;

b) a központi szerződő fél ezeket az információkat közvetlenül az ügyfelek rendelkezésére bocsátja.

(3) A központi szerződő felek nem akadályozhatják meg a klíringszolgáltatókat abban, hogy az ügyfeleik rendelkezésére bocsássák a 3. cikkben említett információkat.

7. cikk

A klíringszolgáltatók által rendelkezésre bocsátandó biztosítéki információk és szimulációk

(1) A klíringszolgáltatók információkat nyújtanak az ügyfeleik számára azokról a helyzetekről és feltételekről, amelyek biztosítéki lehívásokat válthatnak ki, valamint az ügyfelek által nyújtandó biztosíték összegének megállapítására szolgáló eljárásokról. Ezeknek az információknak magukban kell foglalniuk a szükséges mértéket meghaladó biztosítékok visszaszolgáltatására és a biztosítékok beszedésére vonatkozó operatív szabályokat, valamint a klíringszolgáltató által a (2)–(5) bekezdésben foglaltakkal összhangban alkalmazott biztosítéki modellre vonatkozó valamennyi releváns információt.

(2) A klíringszolgáltató információt nyújt az ügyfelei számára a túlzott mértékű biztosítékok visszaszolgáltatására és a biztosítékok beszedésére vonatkozó operatív szabályokról, többek között a következők mindegyikéről:

a) a biztosítéki lehívások teljesítésének határideje;

b) a biztosítéknyújtás végső határideje;

c) a biztosítékok beszedésének ütemterve;

d) adott esetben azok a küszöbértékek, amelyek biztosítéki lehívásokat válthatnak ki;

e) adott esetben a kitettségi határértékek.

(3) Az a klíringszolgáltató, amely a központi szerződő fél biztosítéki modelljét alkalmazza anélkül, hogy további biztosítékokat követelne meg az ügyfeleitől, a (2) bekezdésben említett információkon kívül a (8) bekezdésben említett forgatókönyvekre vonatkozó, az egyes központi szerződő felek tekintetében előírt alapletét összegét feltüntető biztosítéki szimulációkat is az ügyfelek rendelkezésére bocsátja.

(4) Az a klíringszolgáltató, amely a központi szerződő fél biztosítéki modelljének alkalmazása mellett további biztosítékokat követel meg az ügyfeleitől, a (2) bekezdésben említett információkon kívül az ügyfelek rendelkezésére bocsátja a következőket:

a) a további biztosítékok által fedezett kockázatra vonatkozó információk és e kockázat számítási módjának részletes leírása, többek között piaci stresszhelyzetre vonatkozóan is;

b) a klíringszolgáltató által megkövetelt további biztosítékok kiszámításának felülvizsgálatára szolgáló eljárásokra és az alkalmazandó értesítési határidőre vonatkozó információk;

c) a klíringszolgáltató által az ügyfelei tekintetében alkalmazott biztosítékoknak a központi szerződő fél által alkalmazott biztosítékokhoz képest mutatott eltérései okára és nagyságrendjére vonatkozó információk;

d) a (8) bekezdésben említett forgatókönyvekre vonatkozó biztosítéki szimulációk, amelyek minden egyes központi szerződő fél esetében egyértelműen különbséget tesznek:

i. a központi szerződő fél biztosítéki modelljének alkalmazása alapján megkövetelt alapletét összege, illetve a klíringszolgáltató által azon

portfólióval kapcsolatban megkövetelt további biztosítékok összege között, amelynek tekintetében az ügyletek biztosítékkal való fedezésére sor kerül;

ii. a klíringszolgáltató által megkövetelt további biztosítékok egyes típusainak összegei között.

(5) Az a klíringszolgáltató, amely a központi szerződő fél által alkalmazottól eltérő biztosítéki modellt használ, a (2) bekezdésben említett információkon felül a klíringszolgáltató saját modelljének alkalmazása alá eső ügyfelei rendelkezésére bocsátja a következők mindegyikét:

a) a biztosítéki modell kialakításának főbb elemeire és a modell korlátaira vonatkozó információk, beleértve az alábbiak mindegyikét:

i. a biztosítéki modell egyes elemei által fedezett kockázat, valamint e kockázat számítási módjának részletes leírása, többek között piaci stresszhelyzetre vonatkozóan;

ii. az alapletétre alkalmazott modell típusa;

iii. a modell paraméterei, többek között a konfidencia-intervallum, a visszatekintési időszak, valamint a likvidációs időszak időhorizontja, a funkcióik leírásával együtt;

iv. a biztosítékok kiszámítására vonatkozó módszertan felülvizsgálatára szolgáló eljárások, az alkalmazandó értesítési határidővel együtt;

b) a klíringszolgáltató által az ügyfelei tekintetében alkalmazott biztosítékoknak a központi szerződő fél által alkalmazott biztosítékokhoz képest mutatott eltérései okára és nagyságrendjére vonatkozó információk;

c) a (8) bekezdésben említett forgatókönyvekre vonatkozó biztosítéki szimulációk, amelyek egyértelműen különbséget tesznek:

i. a központi szerződő fél biztosítéki modelljét alkalmazó egyes központi szerződő felek tekintetében megkövetelt alapletét összege, illetve a klíringszolgáltató által azon portfólióval kapcsolatban megkövetelt biztosítékok összege között, amelynek tekintetében az ügyletek biztosítékkal való fedezésére sor kerül;

ii. az alapletét összege, illetve a klíringszolgáltató által azon portfólióval kapcsolatban alkalmazott modell szerinti egyes többletbiztosítékok összege között, amelynek tekintetében az ügyletek biztosítékkal való fedezésére sor kerül.

(6) A klíringszolgáltatónak legalább a következő esetekben rendelkezésre kell bocsátania a (2) bekezdésben és adott esetben a (4) és (5) bekezdésben említett információkat:

a) az ügyfél beléptetésekor;

b) ha az információkban lényeges változások következnek be.

(7) A klíringszolgáltató az ügyfelei rendelkezésére bocsátja a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés d) pontjában és az (5) bekezdés c) pontjában említett biztosítéki szimulációt, amennyiben az az ügyfelek számára releváns, legalább a következő esetekben:

a) az ügyfél beléptetésekor;

b) az ügyfél kérésére.

(8) A klíringszolgáltató az ügyfelei rendelkezésére bocsátja a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés d) pontjában és az (5) bekezdés c) pontjában említett biztosítéki szimulációt az alábbi forgatókönyvek mindegyikére vonatkozóan, amennyiben ez az információ az ügyfelek számára releváns:

a) az aktuális piaci helyzet, amely az alapletétre vonatkozó modellben a legutóbbi nap végi alapletét-lehíváshoz használt inputokon alapul;

b) három hipotetikus és két múltbeli piaci stresszhelyzeti forgatókönyv.

A klíringszolgáltató a központi szerződő fél 5. cikkben említett szimulációs eszközében foglalt forgatókönyveket is használhatja.

IV. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

8. cikk
Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 4. és 5. cikket, a 7. cikk (3) bekezdését, a 7. cikk (4) bekezdésének d) pontját, a 7. cikk (5) bekezdésének c) pontját, valamint a 7. cikk (7) és (8) bekezdését [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot = az e rendelet hatálybalépését 12 hónappal követő dátum]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2026.11.10.

a Bizottság részéről
elnök
Ursula VON DER LEYEN